

GARANCIA

Növekvő hitelezés

A Takarékbank és a kapcsolódó takarékszövetkezeti integráció hagyományosan megkülönböztetett jelentőségű partnerekként tekint a mikro-, kis- és közepes vállalkozásokra, mindenekelőtt a vidéki és agrárcégekre. A beruházásokat, fejlesztéseket támogató uniós pályázatok fokozatos meghirdetése és a gazdaság növekedése nyomán bővülő hitelezésben kulcsszerepe szerepe lesz az agrárium finanszírozásának. Egyebek között erről beszélgettünk Morvai Zsolttal, a Magyar Takarékszövetkezeti Bank Zrt. Vállalati és Intézményi Ügyfelek Üzletág igazgatójával.

Hogyan ítéli meg a hazai mikro-, kis- és közepes vállalatok, illetve az agrárvállalkozások finanszírozásának alakulását?

A 2008 utáni években a teljes vállalati hitelállomány csökkent, s ez a tendencia még 2015-ben is folytatódott. A kkv-szektor esetében azonban az elmúlt évben már a hitelállomány szinten maradt, és akadnak olyan szegmensek is, ahol enyhe növekedés volt tapasztalható. Ilyen terület az agrárszektor, amelyben döntő hányadban kkv-k tevékenykednek. A Takarékbanknál, illetve a kapcsolódó takarékszövetkezeti integrációban tavaly - az országos átlaggal szemben - megállt a vállalati hitelállomány csökkenése, s egy év alatt az új hitelek kihelyezése a másfélszeresére nőtt. A 2016. első negyedévi adatok azt mutatják, hogy a hitelállomány tovább emelkedik, az új hitelek folyósítása pedig közel 30 százalékkal nagyobb, mint az 2015 hasonló időszakában volt. Véleményem szerint a gazdaság tartós növekedése, az európai uniós támogatási rendszer újbóli beindulása a hitelezési piac bővülésével fog járni. A pályázati kiírások teljessé válása, a pályázati projektek elbírálása és a nyertes pályázók fejlesztésének elindulása függvényében 2016 végétől, de inkább 2017 során a hitelezés nagyobb volumenű fellendülése várható.

Mi a szerepe a szóban forgó területeken a takarékszövetkezeti integrációnak?

Az elmúlt két-három évben a takarékok megbízható, tőkeerős pénzügyi csoporttá váltak. Az összesen mintegy 85 tagból álló takarékszövetkezeti integráció eredményeként egységes pénzügyi szolgáltatásokkal és közös arculattal jelennek meg a piacon. A mérlegfőösszeg alapján a második legnagyobb pénzügyi szolgáltatónak számítanak az országban, a csoport konszolidált tőkéje meghaladja a 300 milliárd forintot. A takarékoknak van a legkiterjedtebb hazai banki fiókhálózatuk, az 1500 kirendeltség behálózta az országot. A települések harmadában működik takarékszövetkezeti fiók, 1000 településen pedig egyedüli szolgáltatóként vannak jelen. A takarékszövetkezetek rendelkeznek az egyik legnagyobb hazai ATM hálózattal, mintegy 1000 bankjegykiadó automatát működtetnek. Az integráció egyik legfontosabb célja, hogy a vidéki kistelepülések lakói és vállalkozói minél könnyebben tudják intézni a pénzzel,

„Komoly perspektívát látunk az agrárium finanszírozási igényeinek kiszolgálásában”
Morvai Zoltán

tevékenységük finanszírozásával és az uniós támogatásokkal kapcsolatos ügyeiket. A takarékok tehát kiemelt szerepet töltenek és tölhetnek be a kkv-k és az agrárszektor finanszírozásában. Ezt jelzi, hogy a teljes mezőgazdasági hitelállomány 15 százaléka és az egyéni vállalkozások hitelállományának 40 százaléka kapcsolódik hozzánk. A jövőben arra törekszünk, hogy ezeken területeken további bővülést érjünk el.

Milyen perspektívát lát az agrárszektor finanszírozásában?

A relatíve kedvezőtlenebb pénzügyi pozíciójú, de a hitelezés szempontjából potenciálisan figyelemre méltó, ám viszonylag körülményesen finanszírozható agrár és egyéb ágazatbeli kkv-kat illetően a bankoknak jelenleg még nincs átfogó stratégiájuk, inkább bizonyos célterületekre koncentrálnak. Ilyenek például azok a mezőgazdasági vállalkozások (főleg a növénytermesztők), amelyeknek a közvetlen nemzeti és uniós támogatások, illetve a kiszámíthatóvá vált szabályozási környezet hatására a cash-flow-juk sokkal stabilabb, áttekinthetőbb lett, így a bankok is bátrabban vállalkoznak finanszírozásukra. A takarékok hagyományosan a vidékhez, a helyi vállalkozásokhoz és az agrárágazathoz kapcsolódnak elsősorban. Ezért nálunk e területek mindig is stratégiai szerepet játszottak, s változatlanul komoly perspektívát látunk az agrárium finanszírozási igényeinek kiszolgálásában, különös tekintettel a Vidékfejlesztési Program pályázatainak megvalósítására.

Mely agrárfinanszírozási megoldások, termékek, hitelezési területek emelhetők ki?

Más hitelintézetekhez hasonlóan a mi esetünkben is bevett gyakorlat például a közvetlen agrártámogatások, az agrár-környezetgazdálkodási kifizetések előfinanszírozása. Nagy várakozással tekintünk (és hitelezési megoldásokkal készülünk) a beruházási támogatási pályázatokra: itt szerepünk lehet az önerőt biztosító kölcsön, a támogatás és ÁFA megelőlegezési hitel, valamint a kapcsolódó forgóeszközhitel folyósításában. Részt veszünk az Agrár Széchenyi Kártya forgalmazásában, illetve az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány (AVHGA) együttműködésével létrehozott Gazdakártya-Gazdahitel konstrukció működtetésében.

Várható-e változások az agrár, illetve a vidéki vállalkozásokat célba vevő hitelezésben?

A közelmúltban a Növekedési Hitelprogram forrásainak kihelyezése játszott kiemelkedő szerepet, amelyet nálunk is jelentős részben az agrárvállalkozások vettek igénybe. Ám ebben az évben az NHP kivételre kerül, így meg kell találnunk azokat a megoldásokat, amelyek a vállalkozások számára továbbra is vonzóak lehetnek. Egyfelől, a jegybanki alapkamat és a bankközi kamatok csökkenése következtében lehetőség nyílik olyan mérsékelt terű vállalkozói hitelek nyújtására, amelyek elfogadhatóak számos vállalkozás számára, és beruházás-ösztönző hatásúak. Másfelől, a takarékok is bekapcsolódnak az uniós visszatérítendő támogatásra alapozott kedvezményes kamatozású hitelek folyósításába. Rendelkezésre állnak egyúttal az Eximbank és a Magyar Fejlesztési Bank hitelkonstrukciói is.

A Takarékbank szerint milyen szerepet játszik az alapítványi kezességvállalás a hitelezés segítésében?

Az elmúlt években a hazai kkv-k pénzügyi helyzete nem változott meg alapvetően, jellemzően nem tudtak komolyabb tőkét felhalmozni. Nagy részük továbbra is forráshiányos, likviditási problémákkal küzd. Pénzügyileg nem stabilak, így például egy-két nagyobb megrendelőjük kiesése, vagy néhány bevételük fizetési késedelme komoly problémát okozhat számukra. Finanszírozásuk ezért nem ritkán továbbra is kockázatos. Egy jó ötlet, ígéretes projekt felmutatása ellenére is nehezen vagy nem hitelezhetők. Ilyen esetekben van fontos szerepe az AVHGA bank-hitelhez kapcsolódó kedvezményes kezességvállalásának. Az alapítványi részvétellel számos agrár- és vidékfejlesztéshez kapcsolódó kkv esetében válik lehetővé a hitelintézeti finanszírozás. Az alapítvánnyal szoros, rugalmas kapcsolatot alakítottunk ki, többször részletekbe menően egyeztetjük, hogy minként lehet egy adott hitelezési ügyletet megoldani.

Milyen jövőbeni tervekkel rendelkeznek?

Az előttünk álló időszakban bővülő vállalati hitelfinanszírozással számolunk, ezen belül a kkv-szektorban is növelni kívánjuk hitelkihelyezésünket. A Takarékbank, illetve a takarékszövetkezeti integráció hitelezési fókuszában továbbra is a vidéki, kiemelten az agrár-vállalkozások kiszolgálása szerepel. A bankok között érezhetően erősödik a hitelezési verseny. A nagyobb vállalkozások, illetve a jobb pénzügyi helyzetben levő kkv-k esetében ez már egyértelműen érzékelhető. A viszonylag gyengébb pénzügyi háttérrel rendelkező kkv-k esetében verseny még nem tapasztalható. Ám, a hitelkihelyezés bővülésének egyik kulcsterülete - már csak a gazdaságpolitikai prioritások és az uniós támogatási források felhasználása miatt is - a kkv-szektor lesz, s azon belül a most kevésbé hitelképes vállalkozások jó része is egyértelműen a célcsoportban szerepel. Épp ezért a kezességvállalás igénybe vételének szerepe tovább fog nőni. A kezesség bevonása a finanszírozó takarékok pozícióját is erősíti a hitelezési versenyben, hiszen a hitelezhető vállalkozások körének bővítése révén a hitelvolumen növeléséhez is hozzájárul.

Állattartó telepek korszerűsítésének támogatása

A Vidékfejlesztési Programban pályázható az „Állattartó telepek korszerűsítése” című kiírás. A konstrukció célja az állattartó gazdaságok versenyképességének javítása, az ágazatban foglalkoztatottak számának növelése és a hozzáadott érték termelésének fokozása új, innovatív és környezetbarát technológiák elterjesztésének támogatása révén. A kiírás alapján a lófélék, a húshasznosítású galamb, a fűrj, a nyúl, a méh és a csincilla tartásának támogatására nyílik lehetőség.

Támogatható tevékenységek:

1) Önállóan megvalósítható fejlesztések:

- építéssel járó állattartási technológia kialakítása,
- építéssel nem járó, állattartáshoz kapcsolódó eszközök, gépek beszerzése,
- az állattartó gazdaságokban az energiafelhasználás csökkentése, az erőforrás-hatékonyság javítása (épületenergetikai, épületgépészeti és energiaellátást érintő korszerűsítések, felújítások, valamint a megújuló energia felhasználására irányuló technológiák alkalmazása).

2) Az önállóan támogatható fejlesztésekkel együttesen támogatható főbb tevékenységek:

- projekt előkészítés,
- mérnöki feladatok,
- projektmenedzsment,
- telephelyen belüli infrastruktúra építés,
- ingatlan vásárlás.

A támogatást igénylők mezőgazdasági termelők és konzorciumaik lehetnek. Az igényelhető vissza nem

térítendő támogatás összege egyéni projekt esetén maximum 100, kollektív projekt esetén maximum 200 millió forint lehet. A támogatás maximális mértéke az elszámolható költségek 50 százaléka, kivéve a Közép-Magyarország régiót, ahol 40 százaléka. A kollektív projektek, illetve a fiatal gazdálkodók esetében további 10-10 százalékpontnyi támogatás vehető igénybe. Az érintettek 2016. május 23. és 2018. május 22. között adhatják be támogatási kérelmeiket. Elsőként a 2016. július 22. hatánapig benyújtott projektek kerülnek együttesen elbírálásra.

A hazai kisvállalkozások, így az agrárvállalkozások számára is nehézséget jelent, hogy nem rendelkeznek megfelelő tőkével, illetve pályázatok esetében a szükséges önrésszel.

A Vidékfejlesztési Program pályázati kiírásai esetében is, a támogatott fejlesztési projekt megvalósításához általában hitel vesznek fel a vállalkozók, amelynek igénybevételét az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány készfizető kezességgel tudja segíteni. A pályázatok megvalósításához az elnyert támogatási összeg felül többnyire támogatás-előfinanszírozási hitel, beruházási hitel, a működtetési szakaszban pedig forgóeszközhitel igénybevétele válhat szükségessé, amelyekhez egyaránt kapcsolódhat az alapítvány készfizető kezességvállalása. A Vidékfejlesztési Program projektjeinek a pályázati és banki támogatásra kiterjedő, teljes körű finanszírozása érdekében konzultációs lehetőséget és egyedi kedvezményeket biztosít az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány. **Érdeklődni lehet a 06 80 203 760-as zöldszámon, vagy a konzultacio@avhga.hu e-mail címen.**

A jégesőkárhoz kapcsolódó hitelkonstrukciók

Az egyes agrártámogatásokat szabályozó földművelésügyi miniszteri rendeletek 2016. április közepén hatályba lépett módosítása révén bővült azon települések köre, ahol a jégesőkárt szenvedett termelők kedvezményes hitelkonstrukciókat vehetnek igénybe. A 2015. év folyamán ugyanis időben elhúzódóan, több alkalommal következtek be jelentős károsodást okozó jégverések. Így indokolt, hogy a vegetációs időszak későbbi szakaszaiban károsodott termelők is hozzáférjenek a károk ellensúlyozására szolgáló költségmentes hitellehetőségekhez. Ezért a Földművelésügyi Minisztérium (FM) kibővítette a kedvezőtlen időjárás miatt szükségessé váló támogatásokról szóló rendelet I. mellékletében szereplő jogosult települések listáját. A bővítés eredményeként a korábbi kb.

200-al szemben most mintegy 380 településen vehetik igénybe az érintettek a kamat és költségmentes Agrár Széchenyi Kártya Folyószámlahitelt, az MFB Agrár Forgóeszköz 2020 Hitelprogram és az MFB TÉSZ Forgóeszköz Hitelprogram keretében felvett forgóeszköz hitelt.

A hitelprogramokhoz az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány kezessége is igénybe vehető, amelynek díját az FM támogatásként teljes mértékben átvállalja a hitelfelvevőktől. Azért, hogy az újonnan jogosulttá váló vállalkozások is hozzáférhessenek a hitelekhez az FM a hitelszerződések megkötésére/hatályba lépésére rendelkezésre álló határidőt meghosszabbította 2016. június 30-ig.

Természet közeli gazdaság

Drávafok határában, erdők között megbújó kis tanyán gazdálkodik Gazdag András. Ő magát marhapásztornak nevezi, mert a közeli ligetes réten legelő húsmarhái között érzi magát igazán jól. Így él a család, harmóniában a természettel.

Az indíttatásról, a gyerekkori álmokról, az állattartásról és a tanyáról a következőket mondta el Gazdag András.

Egy rövidebb katonai pálya után kezdtem a tehéntartásba. A párommal találtuk ezt a leromlott állapotban lévő tanyát Drávafok mellett, igazi háborítatlan természeti környezetben. Már úgy kerültünk ide, hogy nekem előtte is teheneim voltak. A rendszerváltást

mondhatom semmit sem. Banki szempontból egyszerű őstermelő voltam, akinek nem adhatnak hitelt, mondták, hiszen nincs se munkahelye, se jövedeleme. Csak példaként említem, hogy amikor az újrakezdési kölcsönt vettem fel, abban az időben 400 ezer forinthez négy kezes kellett, a munkanélküli segélyre való jogosultságom törlődött, ugyanakkor nem volt semmi garancia arra, hogy ez a 400 ezer forint egy családi, vagy bármilyen vállalkozáshoz elegendő lenne, de én optimista voltam.

„Pénz kellett ahhoz, hogy legyen valami a vállalkozásból. Meglett.” - a nem könnyű kezdeteket így mutatta be Gazdag András.

Tulajdonképpen egy mikrohitel mozdított ki bennünket a holtpontról, ebből tudtuk megvásárolni a tanyát. Leromlott tanyaépület, nyolc tehén és havi százezer forint törlesztő részlet; így indultunk. Igyekeztünk minden lehetőséget megragadni, minden fillért megfogni. Látnunk kellett, hogy nyolc tehénnel nem volt kifizetődő a vállalkozás, nem tudtuk a törlesztési tempót tartani és csak újabb plusz terhek merültek fel. De végül sikerült visszafizetnünk mindent, amiben nagy segítségünkre volt a mostani Szentlőrinc-Ormánság Takarékszövetkezet elődje. Ma is partnerünk a takarékszövetkezet, ahol meghatározó volt a segítőkész hozzáállás és a családi kapcsolat. Manapság újabb és újabb ajánlatokkal keresik fel az embert más bankok is, de én szívesebben maradok a takarékszövetkezetnél, ahol személyesen ismer már a banki ügyintéző, tudják, hogy mikor mennyi pénzt kaptam, hogyan fizettem vissza. Amikor először mentem be, hogy százezer forint kölcsönt kérjek, mert csak így tudtuk fizetni a mikrohitel részletét, ismeretlenül is mellém álltak és segítettek a finanszírozási problémánkon. Aztán kialakult egy jó kapcsolat, melynek köszönhetően már tizenhárom éve együttműködünk, és évről évre látják, hogy kicsit gyarapodunk. Mindenünk abból a nyolc tehénből és a sikeres banki kapcsolatból bontakozott ki. Ma már megfelelő pénzügyi háttér nélkül sem vállalkozást, sem családi gazdaságot nem lehet üzemeltetni. Sokan mindenáron a növekedést hajszolják, s nem elégednek meg semmivel, mind az infrastruktúrát, mind a gépesítést tekintve, csúcsra járatják a vállalkozást, aminek aztán - ha közelebről megnézzük - nincs meg arányosan a haszna. A pályázatokban mi csak módjával veszünk részt, a 15 éve indult normatív alapú AKG környezetvédelmi támogatást kapjuk. E mellett még a húsmarhatartás után járó támogatást veszem fel. Sajnos többször azt kellett látnom, hogy amikor elindult egy-egy program, megjelent valami jó támogatási pályázat, „most adnak 30% vagy újabban 50% támogatást”, akkor kitaláltak

követő első években még más volt az állattartás megítélése, nem tekintette senki vállalkozásnak, családi gazdaságnak, csupán egy életforma volt, igen csekély presztízzsel. Én boldog voltam, mert mindig is állattartó szerettem volna lenni, tizenegy évesen már egy tanyát álmodtam magamnak, sok állattal. Ha az ember valamire nagyon vágyik, ha céltudatos és kitartó, előbb-utóbb meg tudja azt valósítani. Három hónapos kislánnyal költöztünk ki a tanyára, s volt nyolc tehénünk és három millió forint hitelünk. Sike-

„A hitelek mögött mindig ott állt készfizető kezességével az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány, ami nagy biztonságot jelentett.”
Gazdag András

rült mikrohitelt felvennem, ami bizony nagy dolognak számított akkoriban, hiszen nem úgy ment a hitelezés, mint mostanában, amikor a bankok egymással versenyezve tesznek ajánlatot. Hiába voltak terveim, hiába voltak ambícióim, a bankban ez nem sokat számított,

rá egy arra alkalmas tevékenységet, de ezek a próbálkozások aztán nagy valószínűséggel elbuknak. Én tehénpásztor vagyok, hiába hirdetnek meg egy kiváló pályázatot, nem kezdek építőipari vállalkozásba, vagy nem kezdek méheket tartani. Ne azért legyek méhész, mert adnak tízmillió forintot, hanem ha méhész vagyok és kapok tízmillió forintot, akkor az nagy segítség, élni kell vele. Ha nem így gondolkodunk, akkor aki adja, és aki kapja a támogatást, egyaránt rosszul jár, az a pénz kárba megy.

Talán egy szerencsés döntés következménye, hogy a várakozásnál is gyorsabban tudott fejlődni a vállalkozás - derül ki az első évekről.

Tejelő marhát tartottunk, amikor a hitelből megvásároltuk ezt a tanyát. Kimeszeltük az épületet, egy kis fejőházat, feldolgozót alakítottunk ki. Korábban ez egy fűztelep volt, próbáltunk a fűzből is hozzátenni a bevételekhez, de az az elgondolás nem járt sikerrel. Amikor beléptünk az unióba, felszámoltam a tejelő állományt, mert olyan feltételeket szabtak, hogy tíz millió forint kellett volna a berendezésekre költeni. Azt gondoltam, inkább húsmarhára váltok, így vásároltam húsz darab húshasznú tehenet. Akkor alakult ki szorosabb kapcsolat a takarékszövetkezettel, amikor az unióba lépést követő évben a támogatást igényeltem. Kérték, hogy mindenről számlát biztosítsak. Először ódzkodtam tőle, én mindig ilyen természet közeli „ősemler” voltam, kicsit elzárkózom az új dolgoktól, tartottam ettől is, de kötelezővé tették. Nekem a takarékszövetkezet volt a leginkább kézenfekvő megoldás. Azóta minden olyan egyszerű, mert ha van az embernek egyféle státusza, kapcsolata, mások is segítenek. Olyan világból jöttem, ahol senkinek nem volt bankszámlája, a szüleim nem is foglalkoztak ilyen kérdésekkel. Senki nem tartotta fontosnak a pénzügyi műveltséget. Honnan tudhattam volna, hogy mit jelent a banki kapcsolat? A bankkal megbeszélve egy intervenciósi telep felszámolásakor vettem a húsmarhákat, majd szép lassan tudtunk legelőt és földet vásárolni. A hitelek mögött mindig ott állt készfizető kezességével az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány, ami nagy biztonságot jelentett. Ma már 80 hektár saját területtel rendelkezünk, meg szaporulatokkal együtt 160 szarvasmarhánk van. Mindez abból a nyolc tejelő marhából indult. Ha azt veszem, 15 év nem olyan hosszú egy vállalkozás éle-

tében, de azóta vásároltunk vendégházat, tudtunk folyamatosan gyarapodni. A húsmarha azért is jó választás, mert nekem ez a hobbim, szeretek így élni. Mindenkinek azt mondom, ez egy életforma, aki nem szereti ezt a fajta erdőn-mezőn éleést kinn a szabadban, az ne csinálja, mert az állat mellett mindig ott kell lenni, különben nem lesz az egészségből semmi. Én mindig kint vagyok a legelőn, az erdőben, szeretek vadászni, figyelni a természetet, nem véletlen, hogy soha nem indulok el távcső nélkül.

„Természetesen az állattartás elképzelhetetlen szántóföld nélkül. Ennek megszerzésében is segítette a takarékszövetkezet” - mondta el Gazdag András.

Húsz hektár szántóföldet művelek. Az összes földvásárlást 80%-ban a takarékszövetkezet finanszírozta nagyon kedvező feltételekkel. A szántóföldön most még kukoricát és kalászosokat termesztünk, de az idétől úgy tervezzük, hogy csak a tehének takarmányozását fogja szolgálni. Árterményt termelni nincs értelme, mert nincs szárító, se kombájn, így nagyon ki lennének szolgáltatva. Gépet pedig nem éri meg még támogatással sem megvenni, mert a tehéntartáshoz nem szükséges. A szalastakarmány előállítás viszonylag könnyű művelet, nem kell hozzá 200-300 lóerős gép horrorisztikus áron. Nekem van három régebbi típusú, használt, ám jól bevált MTZ traktorom, aminek töredéke az üzemeltetése, és meghibásodás esetén én magam tudom javítani.

A jövőről érdekes képet rajzolt a gazdálkodó.

Nem tervezem az állomány fejlesztését. Ennél több állatot nem szándékozom tartani, csak amennyit kényelmesen elbíró a család. Ez az állomány biztosítja a mi egzisztenciális háttérünket, mindent elérünk belőle, ami egy átlagember számára elérhető, és úgy érzem, jól élünk, kényelmesen, és ami fontos: a természetben. Nem úgy gondolkodom, hogy ha valahol van egy darab eladó föld, azt gyorsan meg kell venni, hogy legyen minél több. Nálunk nem a pénz gyarapítása a cél, szerintünk a minőség számít. Az élet minősége.

6

A tejágazat szerkezetátalakítását kísérő állatjóléti támogatás

A Vidékfejlesztési Programban meghirdetésre került „A tejágazat szerkezetátalakítását kísérő állatjóléti támogatás” című kiírás. A konstrukció célja az állattartás fejlesztése, figyelemmel arra, hogy a gazdálkodók teljesítsék az állatok javát szolgáló szigorú higiéniai és takarmányozási előírásokat. A pályázat hozzájárul a tejágazat hatékonyságának további növeléséhez. A rendelkezésre álló támogatási keret összesen mintegy 36,5 milliárd forint.

Az az aktív mezőgazdasági termelő nyújthat be támogatási kérelmet, aki a hivatalos nyilvántartási rendszerekben az állatok tartójaként szerepel, illetve

hatósági állatorvos által ellenjegyzett nyilatkozattal rendelkezik arról, hogy tenyésztési maradéktalanul megfelelnek a hatályban lévő állatjóléti előírásoknak. Az állategységhez kötött, öt éven át folyósításra kerülő vissza nem térítendő támogatás alap- és kiegészítő hozzájárulásból épül fel. Ezekhez akkor lehet hozzájutni, ha az állattartók teljesítik különféle – például az állatsűrűsége, a fejési technológiára, a takarmányozásra, a természetes tartási körülmények biztosítására vonatkozó – kötelezettségvállalásaikat. Az érintettek 2016 májusában, illetve 2017 májusában adhatják be támogatási kérelmeiket.

Közvetlen támogatás kézikönyv

Újabb információs kiadványt jelentetett meg a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara Közvetlen támogatások címmel. A most közzétett gazdálkodói kézikönyv elkészítése a Közös Agrárpolitika megújítása miatt vált szükségessé, a reformnak köszönhetően ugyanis 2015-től jelentősen átalakult a közvetlen támogatások rendszere. Az olyan régi támogatási jogcímelek feltételei, mint például a területalapú támogatás vagy a termeléshez kötött támogatás, alapjaiban változtak meg. Emellett új jogcímelek is megjelentek, amelyek egy része kötelező érvényű: ilyen például a zöldítés. Választható elemként került a rendszerbe a fiatal mezőgazdasági termelők támogatása vagy a kistermelői támogatási rendszer.

A támogatási lehetőségek legjobb kihasználása érdekében a kézikönyv azzal a céllal készült, hogy segítse a közvetlen támogatást igénylő gazdálkodókat az átállásban, az egyes jogcímelek céljának és feltételrendszerének megismerésében. A kiadvány ugyanakkor hasznos gyakorlati tanácsokkal is ellátja az olvasókat a támogatás igénylésével kapcsolatban. A kézikönyv egyaránt előnyös lehet azok számára, akik már hosszabb ideje

gazdálkodnak, illetve azoknak is, akik egyelőre csak fontolgatják, hogy mezőgazdasági tevékenységbe kezdjenek. A kiadvány nyomtatott formában mintegy 50 ezer példányban jelent meg, s a falugazdász irodákban érhető el. Ugyanakkor a Kamara portáljáról (www.nka.hu) elektronikus változatban is letölthető.

**AGRÁR-VÁLLALKOZÁSI
HITELGARANCIA ALAPÍTVÁNY**
A vidékért kezesskedünk

Az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány valamennyi vidéki kis- és közepes vállalkozás, családi gazdálkodó, östermelő számára nyújt készíftető kezességet, melyet az Alapítvánnyal együttműködő pénzügyi intézmények igényelhetnek a belföldi vállalkozással kötött szerződéseikhez.

Alapítványi kezesség funkciói

- Hitelképesség növelése
- Hitelhez jutási feltételek javítása
- Pénzügyi életképesség biztosítása

Alapítvány készíftető kezessége igényelhető

- Kölcsön/hitel-
- Garancia-
- Lízing-
- Faktoring szerződéshez

Kezességvállalás kondíciói

- Kezességvállalás mértéke: maximum 80 százalék
- Futamidő: minimum 91 nap, maximum 25 év
- A díjakat az alapítvány Üzletszabályzatának Hirdetménye tartalmazza

1054 Budapest
Bajcsy-Zsilinszky út 42-46,
1392 Budapest, 62. Pf. 289
Zöld szám: 06 80 203 760
Telefax: (36 1) 373 8465
E-mail: konzultacio@avhga.hu
Honlap: www.avhga.hu

A szőlő szerkezetátalakítás támogatása

A 142/2012. (XII. 27.) VM rendelet értelmében, a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal által jóváhagyott egyéni tervben foglaltak szerint megvalósított szőlő szerkezetátalakítás alapján igényelhetik az érintett gazdálkodók a jogosult támogatás kifizetését. A támogatási kérelmeket 2016. április 1-je és 2016. július 15-e között lehet benyújtani.

Támogatás a baromfitartó telepek korszerűsítésére

A Vidékfejlesztési Program keretében pályázható a „Baromfitartó telepek korszerűsítése” című kiírás. A konstrukció célja a baromfitartó gazdaságok versenyképességének javítása, az ágazatban foglalkoztatottak számának növelése és a hozzáadott érték termelésének fokozása új, innovatív és környezetbarát technológiák elterjesztésének támogatása révén. A rendelkezésre álló támogatási keret összesen közel 20 milliárd forint. A források legalább 80 százaléka a legfeljebb 1 275 000 euró Standard Termelési Érték (STÉ) üzemmérettel rendelkező, kisebb mezőgazdasági termelők részére férhető hozzá.

Támogatható tevékenységek:

- 1) Önállóan megvalósítható fejlesztések:
 - a versenyképesség javítása érdekében építéssel járó technológiák, valamint az állattartáshoz szükséges gépek beszerzése,
 - a baromfitartó gazdaságokban az energiafelhasználás csökkentése, az erőforrás-hatékonyság javítása,
 - épületenergetikai, épületgépészeti és energiaellátást érintő korszerűsítések, felújítások, valamint a megújuló energia felhasználására irányuló technológiák alkalmazása.
- 2) Az önállóan támogatható fejlesztésekkel együttesen támogatható főbb tevékenységek:
 - projekt előkészítés,
 - mérnöki feladatok,
 - projektmenedzsment,
 - telephelyen belüli infrastruktúra építés,
 - telepírányítási rendszer telepítése,
 - tartótelepen belüli trágyakezelés technológiájának korszerűsítése,
 - ingatlan vásárlás.

A támogatást igénylők mezőgazdasági termelők és konzorciumaik lehetnek. Az igényelhető vissza nem térítendő támogatás összege egyéni projekt esetén maximum 500 millió, kollektív projekt esetén maximum egymilliárd forint lehet. A támogatás mértéke az elszámolható költségek legfeljebb 50 százaléka, kivéve a Közép-Magyarország régiót, ahol maximum 40 százaléka. A kollektív projektek, illetve a fiatal mezőgazdasági termelők esetében további 10-10 százalékpontnyi támogatás vehető igénybe. A pályázók 2016. május 19. és 2018. május 18. között adhatják be támogatási kérelmeiket. Elsőként a 2016. július 18. hatánapig benyújtott projektek kerülnek együttesen elbírálásra.

A szarvasmarhatartó telepek korszerűsítésének támogatása

A Vidékfejlesztési Programban pályázható a „Szarvasmarhatartó telepek korszerűsítése” című kiírás. A konstrukció célja a szarvasmarhatartó gazdaságok versenyképességének javítása, a foglalkoztatottak számának növelése és a hozzáadott érték termelés fokozása. A rendelkezésre álló támogatási keret összesen mintegy 20 milliárd forint. A támogatási források minimum 80 százaléka a legfeljebb 1 275 000 euró Standard Termelési Érték (STÉ) üzemmérettel rendelkező, kisebb mezőgazdasági termelők részére férhető hozzá.

Támogatható tevékenységek:

- 1) Önállóan megvalósítható fejlesztések:
 - építéssel járó állattartási technológia kialakítása (az állategészségüghöz, a takarmányozáshoz, az állattartáshoz kapcsolódó, valamint az előállított termék és a takarmány kezelésére, tárolására szolgáló építéssel járó technológiák beszerzése és fejlesztése, illetve állattartó telepi épületek, létesítmények építése, kialakítása, bővítése),
 - építéssel nem járó, a szarvasmarhatartáshoz kapcsolódó eszközök, gépek beszerzése,
 - a szarvasmarhatartó gazdaságokban az energiafelhasználás csökkentése, az erőforrás-hatékonyság javítása,
 - épületenergetikai, épületgépészeti és energiaellátást érintő korszerűsítések, felújítások, valamint a megújuló energia felhasználására irányuló technológiák alkalmazása.
- 2) Az önállóan támogatható fejlesztésekkel együttesen támogatható főbb tevékenységek:
 - projekt előkészítés,
 - mérnöki feladatok,
 - projektmenedzsment,
 - telephelyen belüli infrastruktúra építés,
 - telepírányítási rendszer telepítése,
 - istálló belüli trágyakezelés technológiájának korszerűsítése,
 - ingatlan vásárlás.

A támogatást igénylők mezőgazdasági termelők és konzorciumaik lehetnek. Az igényelhető vissza nem térítendő támogatás összege egyéni projekt esetén maximum 500 millió, kollektív projekt esetén maximum egymilliárd forint lehet. A támogatás maximális mértéke alapesetben az elszámolható költségek legfeljebb 50 százaléka, a Közép-Magyarország régióban 40 százaléka. A kollektív projektek, illetve a fiatal mezőgazdasági termelők esetében további 10-10 százalékpontnyi támogatás vehető igénybe. A pályázók 2016. május 17. és 2018. május 16. között adhatják be támogatási kérelmeiket. Elsőként a 2016. július 18. hatánapig benyújtott projektek kerülnek együttesen elbírálásra.

A Vidékfejlesztési Programhoz kapcsolódó agrárhitelezés és kezességvállalás

A Vidékfejlesztési Program (VP) céljainak megvalósítása az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány (AVHGA) számára is alapvető fontosságú. A VP-ben kiemeltként kezelt ágazatok - például állattenyésztés, kertészet, élelmiszeripar - az alapítványnál már évek óta megkülönböztetett jelentőségű fókuszterületeknek számítanak. A VP elsősorban a kisvállalkozások,

kisgazdaságok forráshoz jutását, finanszírozási feltételeinek javítását kívánja elérni, amely összhangban van az AVHGA céljaival is. A mikroállalkozások aránya 85 százalékot tesz ki az alapítványi kezességvállalásai között. Az AVHGA ugyanis különösen a kevésbé hitelképes vállalkozások finanszírozását igyekszik segíteni. Elsősorban olyan vállalkozásokból kerülnek ki az alapítvány ügyfelei, amelyek számára meghatározó jelentőségű, hogy kedvező feltételekkel, nagyobb összegű, alacsony kamatozású, adott esetben hosszabb futamidejű hitelhez jussanak. Ezek a - banki hitelezésben kevésbé preferált - vállalkozások erősebben igénylik a hitelintézeti finanszírozáshoz kapcsolódó alapítványi garanciát, mint a nagyobb, tőkeerős cégek.

A Vidékfejlesztési Program közeljövőben várható pályázati kiírásai

- Jégesőkár megelőzésére szolgáló beruházások
- Erdészeti genetikai erőforrások megőrzése, fejlesztése
- Nem mezőgazdasági tevékenységek, agrárdiverzifikáció, mikroállalkozások
- Kisméretű terményszárítók, terménytisztítók és terménytárolók
- Borászat termékfejlesztés, erőforrás-hatékonyság

A Vidékfejlesztési Program további aktuális pályázati kiírásai

- Kertészet korszerűsítése- üveg- és fóliaházak létesítése, energiahatékonyságának növelése geotermikus energia felhasználásának lehetőségével
- Kertészet korszerűsítése - ültetvénytelepítés támogatására öntözés kialakításának lehetőségével
- Gyógynövénytermesztés
- Gombaházak - hűtőházak létrehozására, meglévő gombaházak - hűtőházak korszerűsítése
- Mezőgazdasági termékek értéknövelése és erőforrás-hatékonyságának elősegítése a feldolgozásban
- Mezőgazdasági kisüzemek fejlesztése
- Mezőgazdasági biztosítás díjához nyújtott támogatás
- A védett őshonos és veszélyeztetett mezőgazdasági állatfajták genetikai állományának in situ megőrzése
- Ritka és veszélyeztetett növényfajták genetikai erőforrásainak és mikroorganizmusok ex situ megőrzése
- Ökológiai gazdálkodásra történő áttérés, ökológiai gazdálkodás fenntartása
- Az erdőgazdálkodási potenciálban okozott erdőkárok helyreállítására nyújtandó támogatások
- Natura 2000 mezőgazdasági területeknek nyújtott kompenzációs kifizetések
- Natura 2000 erdőterületeknek nyújtott kompenzációs kifizetések
- Kompenzációs kifizetések természeti hátránnyal érintett területeken

Az agrárhitelezés a 2016. évben a Vidékfejlesztési Programnak köszönhetően kaphat új lendületet. Erre a támogatások meghirdetésétől, a pályázatok beérkezésétől és elbírálásától függően, várhatóan a harmadik-negyedik negyedévben kerülhet sor. Nemzetgazdasági érdek, hogy a vidékfejlesztési beruházások minél hamarabb megvalósuljanak. Az alapítvány egyik fő célkitűzése, hogy azok a pályázók, akik elnyerik a támogatásokat, meg is tudják valósítani a tervezett projektjeiket. Ez nagyban függ attól, hogy hozzájutnak-e a kiegészítő banki forrásokhoz. A VP-ben elérhető támogatások a nyertes beruházás elszámolható költségeinek 40-60 százalékát tehetik ki, a projekt finanszírozásának fennmaradó részét viszont vagy maga a vállalkozás biztosítja, vagy, ahogy az általában jellemző, banki forrás bevonására van szükség.

Az előző 2007-2013-as uniós támogatási ciklusban előfordult, hogy a sikeres pályázat kapcsán támogatást elnyert projektek egy része finanszírozási problémák miatt nem valósulhatott meg, mivel a vállalkozások a szükséges önerő, a támogatás előfinanszírozása, vagy a vállalkozás működéskéhez nélkülözhetetlen forgóeszközök biztosítását szolgáló bankhitelhez nem tudtak hozzájutni. Ahhoz, hogy a következő időszakban a vállalkozások eredményesen használhassák fel az uniós támogatási forrásokat, fontos, hogy a kiegészítő pénzügyi lehetőségek biztosításában a finanszírozók aktívan részt vegyenek. A pénzügyi intézeteknek - akár az alapítványi garancia bevonásával - a nyertes projektek mögé kell állniuk. A 2014-2020-as VP-ben rendelkezésre álló támogatási összegek maradéktalan és sikeres felhasználásának ugyanis döntő szerepe lesz a cégek hosszú távú versenyképességének megerősítésében.

GARANCIA

Az Agrár- Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány időszaki kiadványa, szerkesztéséért felelős az AVHA Kft. (megjelenik az agrárlapok mellékleteként)
Felelős kiadó: dr. Herczegh András | Szerkesztőségi titkár: Sullay Viktória | Szerkesztőség: 1054 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 42-46. | Telefon: (1) 373 8453 | Fax: (1) 373 8455
Stúdió: Armadillo Design Kft. 1045 Budapest, Berni u. 1. | Nyomja: Ipress Center Central Europe Zrt. 2600, Vác Nádas utca 8., felelős vezető: Lakatos Viktor